

Úvod

Evropská klasifikace NUTS

Jedním ze základních pilířů pro dosažení srovnatelnosti statistických dat v rámci Evropské unie je jednotný systém klasifikování územních statistických jednotek.

Klasifikaci územních statistických jednotek NUTS (La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) zavedla Komise Evropských společenství již v 70. letech minulého století jako jednotný systém členění území Evropské unie, závazný pro poskytování regionálních statistik v rámci Společenství. Přibližně třicet let byla klasifikace spravována a aktualizována pouze prostřednictvím bilaterálních dohod s jednotlivými členskými státy.

S tvorbou legislativy a jednotné evropské metodiky pro konstrukci klasifikace NUTS započal Eurostat ve spolupráci s členskými státy v roce 2000. Výsledkem pak bylo nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003, o vytvoření společné klasifikace územních statistických jednotek (NUTS) (dále jen „nařízení č. 1059/2003“).

Nařízení č. 1059/2003 bylo zveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie, L 154, dne 21. června 2003 a pro členské státy vstoupilo v platnost dnem 11. července 2003. Klasifikace NUTS byla uvedena v příloze I tohoto nařízení. Přílohy nařízení č. 1059/2003 jsou aktualizovány formou nařízení Komise v tříletých intervalech.

Klasifikace CZ-NUTS

Vymezení statistických územních jednotek pro potřeby zavedení klasifikace NUTS v České republice bylo provedeno Českým statistickým úřadem po dohodě s Eurostatem na základě usnesení vlády České republiky č. 707/1998 ze dne 26. října 1998. Výchozím materiálem byl ústavní zákon č. 347/1997 Sb. ze dne 3. prosince 1997, o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

Klasifikace územních statistických jednotek CZ-NUTS byla zavedena opatřením Českého statistického úřadu ze dne 27. dubna 1999 zveřejněným v částce 33/1999 Sb. a vstoupila v platnost dnem 1. ledna 2000. Nahradila do té doby platný Číselník krajů a okresů (ČKO) a zavedla systém klasifikování územních statistických jednotek používaný v zemích Evropské unie. Současně podchytila nově vzniklé územně správní uspořádání České republiky (14 krajů).

Klasifikace CZ-NUTS pak byla z legislativních důvodů znovu vydána sdělením Českého statistického úřadu č. 490/2003 Sb. ze dne 18. prosince 2003.

K 1. květnu 2004 byla sdělením č. 228/2004 Sb. ze dne 14. dubna 2004 provedena aktualizace klasifikace CZ-NUTS, uvádějící kódy územních jednotek do souladu s kódy evropské klasifikace NUTS, závaznými pro všechny členské státy Evropské unie dle nařízení č. 1059/2003.

Klasifikace CZ-NUTS se stala součástí evropské klasifikace NUTS dne 1. května 2004, kdy v důsledku přistoupení České republiky a dalších 9 států k Evropské unii bylo vydáno nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1888/2005, kterým se mění nařízení

(ES) č. 1059/2003, přičemž do přílohy I tohoto nařízení byly doplněny územní statistické jednotky přístupujících států.

Klasifikace CZ-NUTS je určena především pro statistické účely, dále pro potřeby analytické a pro potřeby poskytování údajů ve vztahu k Evropské unii, zejména pro úkoly spojené s čerpáním prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie.